

Sugestije o izboru pjesama iz "Pjevajte Gospodu pjesmu novu" za euharistijsko slavlje

Aldo Starić, Zagreb

Uvodne pripomene

Prihvatio sam se ovog posla s namjerom da izaberem zaista samo neke sugestije koje mogu biti od koristi pri izboru pjesama iz *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. Na pameti imam euharistijsko slavlje i to u svim liturgijskim vremenima. Prije nego li budu dane pojedinačne sugestije, evo nekoliko uvodnih pripomena:

1) U ovom napisu bit će uzete u obzir samo neke pjesme iz rečene pjesmarice, koje, kako se čuje, nije uvijek lako upotrijebiti u sklopu euharistijskog slavlja.

2) Rimski Misal po sebi predviđa mogućnost pjevanja *ulazne, darovne i pričesne* pjesme; međutim, budući da se kod nas gotovo općenito prakticira da se pjeva i na koncu mise, ovdje će biti naznačene i moguće — nazovimo ih tako — *završne* pjesme.

3) U "Općoj uredbi Rimskog Misala" u br. 25 postoji slijedeće: "Kad se narod sabere, dok svećenik ulazi s poslužateljima, započne ulazna pjesma. Svrha je te pjesme otvoriti slavlje, potaknuti jedinstvo okupljenih, uvesti ih u otajstvo liturgijskog vremena ili blagdana i pratiti hod svećenika i poslužnika". Dakle, sukladno ovim riječima *ulazna* pjesma se prvenstveno odnosi na ono što se upravo događa, tj. započinjanje euharistijskog slavlja i jedinstvo (okupljanje) vjernika a onda ta pjesma uzima u obzir i otajstvo određenog liturgijskog vremena i određenog blagdana. Idealno bi bilo da ulazna pjesma sve to izražava, ali je moguće da neka pjesma izražava samo dio tog sadržaja. U svakom slučaju kod nas se već uobičajilo da ulazna pjesma može biti, npr. svaka božićna ili vazmena pjesma u dotičnim liturgijskim vremenima, iako prednost trebaju imati one pjesme (ako ih ima) koje zadovoljavaju i prvi dio napomena iz br. 25, tj. ako svojim sadržajem "otvaraju slavlje i potiču jedinstvo okupljenih". Međutim, u istom duhu treba reći da pjesme (popijevke, himni, psalmi) koje odgovaraju "otvaranju slavlja i potiču jedinstvo okupljenih" mogu biti pogodne kao ulazne pjesme pa makar ne izražavale otajstvo liturgijskog vremena ili blagdana; to znači da se takve ulazne pjesme

mogu pjevati pa makar ne bile npr. božićne, vazmene, korizmene i makar se nalazile u Pjesmarici, npr., kao ulazne u nedjeljama kroz godinu. A ono "otvaranje slavlja" treba shvatiti kao izražavanje onoga što se upravo događa na početku mise kao što je okupljanje vjernika, boravak na istom mjestu, izraz radosti zbog zajedništva, slavlje i klicanje Bogu spasitelju koji nas je sabrao na spomen Isusove smrti i uskrsnuća...

4) U vezi s *pjesmom povodom priprave darova* "Opća odredba" u br. 50 kaže slijedeće: "Ophod, kojim se donose darovi, prati prikazna pjesma koja traje barem sve dok se darovi ne polože na oltar". Dakle, spominje se ophod s donošenjem darova i pjesma koja taj čin prati; treba dobro uočiti da se ne spominje "otajstvo liturgijskog vremena ili blagdana". Doduše, dalje se u istom br. 50 kaže: "Za to pjevanje vrijede isti propisi kao i za ulaz (br. 26)": treba jasno primijetiti da se u br. 26 govori o načinu izvođenja pjesme odnosno o pjevanju a ne o sadržaju pjesme (o čemu je u vezi s ulaznom pjesmom bilo govora u br. 25!). Drugim riječima, darovna se pjesma svojim sadržajem treba odnositi na liturgijski čin (donošenje darova i ophod) a ne treba i na liturgijsko vrijeme. To onda znači da je pjevanje, npr., božićnih pjesama za vrijeme donošenja darova, a koje se nikako ne mogu povezati s liturgijskom činom priprave darova, nešto što svakako nije preporučljivo; znam da se kod nas to uvriježilo ali onda treba reći da se to tolerira ali nikako da je idealno. Općenito, darovna pjesma (a isto vrijedi i za pričesnu) je pjesma koja se odnosi na euharistijsko otajstvo i to na onaj dio slavlja koji se upravo događa. Netko će reći da u tom slučaju imamo vrlo suženi izbor darovnih i pričesnih pjesama; to je istina koja mora biti poticaj da stvaramo takve pjesme (popijevke) u kojima očitno vidno oskudijevamo. Upravo rečeno u svezi s liturgijskim vremenima (božićne, vazmene... popijevke) i darovnim pjesmama vrijedi, i to još više, kada su u pitanju blagdani pojedinih svetaca: npr., ne može baš svaka marijanska pjesma biti i darovna pa makar bio neki Marijin blagdan! Da tako treba razmišljati o darovnim pjesmama kao potporu navodim da se i "molitve nad darovima" i "popričesne molitve" veoma rijetko ili čak iznimno ovlašt

osvrću na liturgijsko vrijeme ili blagdan (svetaca) ali se u svakom slučaju odnose na dotični liturgijski čin (priprava darova i smisao te geste; pričest i posljedice pričješćivanja za svagdanji život)! Ja u ovim sugestijama neću biti tako odrešit kada su u pitanju pjesme za pripravu darova (i za pričest), ali to samo stoga jer se kod nas tolerira da se pjesme, osobito kad su u pitanju darovne, ipak mogu odnositi samo na liturgijsko vrijeme pa makar se nimalo ne odnosile na dotični liturgijski čin.

5) O *pričesnoj* pjesmi "Opće uredbe Rimskog misala" u br. 56i) se kaže: "Dok svećenik i vjernici primaju Sveto otajstvo, pjeva se pričesna pjesma. Tako se jedinstvom glasova izražava duhovno jedinstvo pričesnika, iskazuje se radost srca i pomaže stvaranju dubljeg bratstva pri ophodu za primanje Kristova Tijela". Mislim da je ovim riječima dosta jasno izraženo što bi trebao biti sadržaj naših pričesnih pjesama (popijevki, himana, psalama). Još jedamput ističem ono što je već rečeno u svezi s darovnom pjesmom: nema u tim pripomenama "Opće uredbe" govora o otajstvu liturgijskog vremena ili blagdanima nego samo o otajstvu pričesti. Mišljenja sam da u svezi s pričesnim pjesmama ne smijemo biti tolerantni ni onoliko koliko smo s darovnim ako je riječ, npr., o božićnim pjesmama koje se nikako ne odnose ni na pričest ni na smisao pričesti; jasno, nikakve tolerancije ne smije biti s marijanskim i svetačkim popijevkama pa makar upravo slavili neki njihov blagdan!

6) Što se tiče tzv. *završne* pjesme "Opće uredbe Rimskog Misala" ništa ne kažu jer pretpostavljaju da misa završava tzv. "završnim obredima". No, činjenica je da je u nas običaj pjevati i neku završnu pjesmu. Po logici stvari moglo bi se reći da takva eventualna pjesma treba po sadržaju izražavati činjenicu odlaska svećenika s poslužiteljima i neki "rastanak" okupljene zajednice. Međutim, budući da Rimski Misal ne pretpostavlja da postoji takva pjesma, ja bih u izboru te završne pjesme bio veoma tolerantan (i to ću biti u kasnijim sugestijama ovog članka!); po mojem mišljenju moguće je da ta pjesma nema nikakve veze s određenim liturgijskim činom odnosno s odlaženjem i rastankom nego može odgovarati određenom liturgijskom vremenu (Božiću, Vazmu...) ili čak izražavati određenu pobožnost bez povezanosti s upravo završenim euharistijskim slavljem, kao što je pobožnost prema Srcu Isusovom, Muci Gospodnjoj, Majci Božjoj, kojemu svecu (osobito župnom zaštitniku) i sl. Drugim riječima, ta završna pjesma jedino treba biti crkvena a njezin izbor ne mora određivati ni euharistijsko slavlje ni liturgijsko vrijeme iako mora poštivati dotično liturgijsko vrijeme: npr. ne bi valjalo pjevati neku adventsku pjesmu u korizmeno vrijeme ili tomu sl.

Gornjim pripomenama naznačene su odrednice koje će biti i načela u sugestijama koje slijede. Sigurno je da ovdje neće

biti govora o prikladnosti neke pjesme s obzirom na melodiju nego samo s obzirom na riječi. Uzet će se u obzir oni tekstovi iz *Pjesmarice* koji mogu zadavati neke poteškoće odnosno za koje je manje jasno kada ih upotrebljavati jer *Pjesmarica* to detaljno određuje. Pri tome će biti poštovano sve što *Pjesmarica* izrijeckom određuje za pojedine pjesme da li su ulazne, darovne ili pričesne.

A) HIMNI U VREMENU KROZ GODINU

(*Pjesmarica*, br. 163-203)

- 1) 163 — ovaj himan je uzet iz časoslova za blagdan Prikazanja Gospodinova (Svijećnica — 2. veljače) i primjeren je *samo* za taj blagdan. Najbolje pristaje kao *ulazna* pjesma; mogu se uzeti sve strofe ili pak samo strofe 1., 2. i 3. Ovaj je himan na isti blagdan moguće uzeti i kao *darovnu* pjesmu: u tom slučaju najbolje je uzeti strofu 1. i 5.
- 2) 164 — ovaj himan je uzet iz časoslova za svetkovinu Blagovijesti. Jasno je da je najpogodniji za taj dan i to kao *ulazna* a donekle i kao *darovna* pjesma: mogu se uzeti sve strofe ili samo 1. i 5. ili pak 1., 2. i 5. No, može se uzeti kao *ulazna* (a i *darovna*) pjesma i u vrijeme *Došašća*, u *Božićno vrijeme*, a i u *nedjeljama kroz godinu*.
- 3) 165 — iako je ovaj himan predviđen za svetkovinu Presvetog Trojstva može se pjevati kao *ulazna* a i *darovna* pjesma u *nedjeljama kroz godinu*. Mogu se uzeti i samo strofe 1. i 4. Kao *darovna* može se pjevati u svakom liturgijskom vremenu.
- 4) 166 — može biti *pričesna* pjesma u *svim nedjeljama* i u *svim liturgijskim vremenima*.
- 5) 167 — pojedina strofa ovog himna se pjeva kako je naznačeno u *Pjesmarici* i to u *nedjeljama kroz godinu* i u *korizmeno vrijeme* a darovne i pričesne strofe mogu se pjevati u *svakom liturgijskom vremenu*.
- 6) 168 i 177 — može biti *završna* pjesma u *nedjeljama kroz godinu* i u *korizmeno vrijeme*.
- 7) 169 i 171 — može biti *pričesna* pjesma u *nedjeljama kroz godinu* pa i u *svim liturgijskim vremenima*.
- 8) 170 i 173 — može biti *završna* pjesma u *nedjeljama kroz godinu* i u *korizmeno vrijeme*.
- 9) 172 — prve četiri strofe mogu biti *ulazna* pjesma u *nedjeljama kroz godinu* i u *korizmeno vrijeme*.
- 10) 174 — može biti *ulazna* pjesma na *Marijine blagdane*.

- 11) 175 — može biti *završna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*
- 12) 176 — može biti *završna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*
- 13) 178 — ovaj himan je uzet iz časoslova za blagdan Preobraženja Gospodinova (6. kolovoza) pa na taj dan može biti *ulazna pjesma.* Kao *završna pjesma* može se uzeti *u nedjeljama kroz godinu.*
- 14) 179 — prikladan je ovaj himan kao *završna pjesma u korizmenim nedjeljama.*
- 15) 180 — može biti *završna pjesma u nedjeljama kroz godinu* i *u vazmenim nedjeljama.*
- 16) 181 — prve dvije strofe mogu biti *ulazna pjesma u vazmenim nedjeljama* i *u nedjeljama kroz godinu.*
- 17) 182 — ovaj himan nije preporučljiv za liturgijska slavlja.
- 18) 183 — 1., 2. i 5. strofa mogu biti *darovna pjesma u nedjeljama kroz godinu* pa i *u svim liturgijskim vremenima.*
- 19) 184 — može biti *završna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*
- 20) 185 — može biti *pričesna pjesma u svim lit. vremenima.*
- 21) 186 — može biti *pričesna pjesma u svim lit. vremenima.*
- 22) 187 — veoma prikladna *pričesna pjesma u svim lit. vremenima.*
- 23) 188 — dosta prikladna *pričesna pjesma u svim lit. vremenima.*
- 24) 189 — može biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*
- 25) 190 — vrijedi isto što je rečeno za br. 189.
- 26) 191 — ako se euharistija slavi u *večernjim satima*, onda ovaj himan može biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*
- 27) 192 — strofe 1. i 3. mogu biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu*; ako se euharistija slavi u *jutarnjim satima* onda se može dodati i strofa 4.
- 28) 193 — ako se euharistija slavi u *jutarnjim satima* onda ovaj himan može biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu*; mogu se uzeti i samo strofe 1. 5. i 6.
- 29) 194, 195 i 196 — ako se euharistija slavi u *večernjim satima* onda ovaj himan može biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*

30) 197 i 198 — može biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*

31) 199 i 200 — veoma prikladna *pričesna pjesma u svim liturgijskim vremenima.*

32) 201 — dosta prikladna *pričesna pjesma u svim lit. vremenima.*

B) ČAŠĆENJE PRESV. OLTARSKOG SAKRAMENTA

(*Pjesmarica*, br. 261-288)

Ovdje će biti spomenute samo one pjesme koje se ipak mogu ugraditi i u euharistijsko slavlje iako su doista nastale u ozračju čašćenja Svetotajstva izvan mise pa se toga treba držati.

1) 263 — može se uzeti kao *završna pjesma u nedjeljama kroz godinu* iako izvorno odaje čast Svetotajstvu.

2) 275, 276 i 277 — ova pjesma može biti *ulazna u nedjeljama kroz godinu* i to samo 1. i 2. strofe, to, jasno, može biti i na *Veliki četvrtak.*

3) 278, 279 i 280 — strofe 1-4 mogu biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu* i na *Veliki četvrtak.*

4) 283 — vrijedi ono što je rečeno za br. 184.

5) 284 — vrijedi ono što je rečeno za br. 188

6) 287 — može biti *ulazna* ali i *pričesna u nedjeljama kroz godinu.*

C) MISA S DJECOM

(*Pjesmarica*, br. 289-338)

Ovdje uzimam u obzir pjesme od br. 317 pa nadalje gdje može biti manje jasno kojem dijelu euharistijskog slavlja pripadaju pojedine pjesme.

1) 317 — 1. (a i 2.) strofa su *ulazna* a 3. je *darovna pjesma.*

2) 318 — 1. i 3. strofa mogu biti *ulazna pjesma u nedjeljama kroz godinu.*

3) 319 — 1. strofa je *ulazna pjesma*, 2. strofa je *darovna*, 3. je *pričesna* a 4. *završna.*

4) 320 — *ulazna pjesma.*

5) 322 — *darovna pjesma*

6) 323 — (*po*) *pričesna pjesma*

7) 324 — *darovna pjesma*

- 8) 325 — *darovna* pjesma (i ne samo za misu s djecom!)
- 9) 326 — *ulazna* pjesma
- 10) 327 — *darovna* pjesma
- 11) 328 — *pričesna* pjesma
- 12) 329 — *darovna* pjesma
- 13) 330 — *pričesna* pjesma
- 14) 331 — *završna* pjesma
- 15) 332 — *ulazna* pjesma
- 16) 333 — *darovna* pjesma
- 17) 334 — može biti *ulazna* pjesma osobito u *vazmeno vrijeme*.
- 18) 335 — *ulazna* pjesma
- 19) 336 — *darovna* pjesma
- 20) 337 — *pričesna* pjesma
- 21) 338 — *završna* pjesma

D) DOŠAŠĆE

I) Himni Došašća (Pjesmarica, br. 351-357)

- 1) 351 — može se uzeti kao *ulazna* pjesma; treba uzeti bar prve dvije strofe; ako se uzme i 3. onda treba uzeti i 4. strofu.
- 2) 352 — može se uzeti kao *ulazna* pjesma; treba uzeti bar prve dvije strofe.
- 3) 353 i 354 — može biti *ulazna* pjesma; najbolje je uzeti prve 4 strofe.
- 4) 355 — može biti *ulazna* pjesma; najbolje uzeti prvih 5 strofa.
- 5) 356 — kao *ulazna* pjesma; treba uzeti prve 4 strofe.
- 6) 357 — kao *ulazna* pjesma; najbolje uzeti prve 4 strofe.

II) Psalmi kao popijevka u Došašću (Pjesmarica, br. 358-361)

- 1) 358 — može biti *ulazna* ali i *darovna* pjesma.
- 2) 359 — najbolje uzeti ovu pjesmu kao *darovnu* pjesmu iako može biti i *ulazna*.
- 3) 360 — može biti i *darovna* i *ulazna* pjesma.
- 4) 361 — može biti *ulazna*, *darovna*, i *pričesna* pjesma.

III) Popijevke u Došašću (Pjesmarica, br. 362-374)

- 1) 362 — prve tri strofe kao *ulazna* pjesma a ostale dvije kao *darovna*.

- 2) 363 — kao *ulazna* pjesma najbolje pristaje.
- 3) 364 — može kao *ulazna* ali i kao *darovna* pjesma.
- 4) 365 — može se uzeti kao *ulazna* pjesma i to prve tri strofe; može biti i *završna* pa se tada može dodati i 4. strofa.
- 5) 366 — prve 3 ili 4 strofe mogu se uzeti kao *ulazna* pjesma; može biti i *završna* pa i *darovna*.
- 7) 367 — može biti *ulazna* pjesma ali i *završna* pa i *darovna*.
- 7) 368 i 369 — najbolje je uzeti kao *završnu* pjesmu ali može i kao *ulaznu*.
- 8) 370 — može biti samo *završna* pjesma.
- 9) 371 — može biti samo *završna* pjesma.
- 10) 372 — može se uzeti samo kao *završna* pjesma.
- 11) 373 i 374 — može se uzeti samo kao *završna* pjesma.

Pripomena: Kako se vidi, za Došašće jedva ima koja pogodna *darovna* ili *pričesna* pjesma (himan, psalmi, popijevke); zato treba posegnuti za takvim pjesmama iz nedjelja kroz godinu, jer, kako je rečeno u uvodnim pripomenama, *darovne* i *pričesne* pjesme se ne moraju vezati na liturgijsko vrijeme ali se moraju kako-tako odnositi na liturgijski čin priprave darova odnosno pričesti!

E) BOŽIĆ

I) Božićni himni (Pjesmarica, br. 393-399)

- 1) 393 i 394 — na sam *Božić* ovaj himan može biti *ulazna* pjesma sa svim svojim strofama; u ostalo božićno vrijeme može također biti *ulazna* pjesma ali ispuštajući 4. strofu.
- 2) 395 — može biti *ulazna* pjesma; treba uzeti bar prve tri strofe.
- 3) 396 i 397 — prve dvije strofe mogu biti *ulazna* pjesma.
- 4) 398 i 399 — može biti *ulazna* pjesma samo na *Bogojavljenje*.

II) Božićne popijevke (Pjesmarica, br. 400-424)

- 1) 400 i 401 — sve kažu već naslovi pjesama.
- 2) 402 — najbolje je uzeti ovu popijevku kao *ulaznu* pjesmu (prve tri strofe ili dvije); može se uzeti i kao *darovna* pjesma ali onda treba uzeti 4. strofu zajedno s prvom ili prvom i drugom ili pak uzeti prve četiri strofe.

- 3) 403 — kao *ulazna* pjesma; može i kao *darovna* ali onda treba uzeti i 3. strofu.
- 4) 404 — može se uzeti kao *ulazna* ili *završna* pjesma.
- 5) 405 — može biti *ulazna* i *završna* pjesma; može se uzeti i kao *darovna* ali uključujući 3. strofu.
- 6) 406 — može biti *darovna* pjesma ali treba uzeti prvih pet strofa; može biti i *pričesna* pjesma.
- 7) 407 — može biti *ulazna* i *završna* pjesma; može biti i *darovna* ako se uključi 5. strofa.
- 8) 408 i 409 — najbolje je da bude *završna* ali može biti i *ulazna* pjesma.
- 9) 410 i 418 — može biti *ulazna* ili *završna* pjesma.
- 10) 419 — najbolje je da bude *ulazna* ali može biti i *završna* pjesma.
- 11) 420 — *završna* pjesma.
- 12) 421 — *ulazna* ili *završna* pjesma.
- 13) 422 — *ulazna* pjesma za blagdan sv. Obitelji.
- 14) 423 — *ulazna* ili *završna* pjesma za Bogojavljanje.
- 15) 434 — najbolje je da bude *ulazna* pjesma ali može biti i *završna*; ako se ne uzimaju sve strofe onda ih treba uzeti toliko da smisao bude zaokružen.

Pripomena: Za darovne i pričesne pjesme vrijedi ono što je bilo rečeno i za vrijeme Došašća!

F) KORIZMA

I) Korizmeni himni

(*Pjesmarica*, br. 438-447)

- 1) 438 i 439 — može biti *ulazna* ali i *završna* pjesma.
- 2) 440 — *završna* pjesma.
- 3) 441 — može biti *završna* pjesma.
- 4) 442 — *ulazna* pjesma.
- 5) 443 — *ulazna* pjesma
- 6) 444 i 445 — može biti *ulazna* i kao *darovna* pjesma
- 7) 446 — može biti i *ulazna* i *darovna* pjesma
- 8) 447 — može biti i *ulazna* i *darovna* pjesma

II) Psalmi u korizmi kao misne popijevke

(*Pjesmarica*, br. 448-453)

- 1) 448 — može biti i *ulazna* i *darovna* pjesma
- 2) 449 — može biti *pričesna* ali i *darovna* pjesma
- 3) 450 — može biti *darovna* pjesma

4) 451 — najbolje kao *ulazna* pjesma

5) 452 i 453 — kao *ulazna* pjesma

III) Korizmene popijevke

(*Pjesmarica*, br. 454-467)

- 1) 454 — može biti *ulazna* pjesma, ali još više *završna*
- 2) 455 — može biti *ulazna* pjesma
- 3) 456 — kao *ulazna* pjesma
- 4) 457-460 — može biti *ulazna* pjesma
- 5) 461 — najbolje je da bude *završna* pjesma
- 6) 462 — *darovna* pjesma
- 7) 463 — najbolje kao *darovna* pjesma
- 8) 464 — može biti i *darovna* i *završna* pjesma
- 9) 465 — može biti i *ulazna* i *darovna* pjesma
- 10) 466 — može se uzeti kao *ulazna* i *završna* pjesma (osobito kad se čita odnosno evanđelje)
- 11) 467 — može kao *završna* ali i kao *ulazna pjesma* (osobito kada se čita odnosno evanđelje)

G) HIMNI O MUCI GOSPODNJOJ

(*Pjesmarica*, br. 476-481)

Svi se ovi himni mogu uzeti kao *završna* pjesma u sve korizmene nedjelje ali osobito u dva posljednja korizmena tjedna.

H) POPIJEVKE O MUCI GOSPODNJOJ

(*Pjesmarica*, br. 490-498)

Iako nije liturgijski ispravno sve korizmeno vrijeme shvaćati kao vrijeme Muke Gospodnje, ipak je moguće u to liturgijsko vrijeme jednu od pjesama u euharistijskom slavju uzeti s temom Muke ili Križa Gospodnjega; u tom smislu evo i nekih sugestija.

- 1) 490 — može se uzeti kao *ulazna* ili *završna* pjesma
- 2) 491 — može se uzeti kao *završna* pjesma
- 3) 492 — može biti *ulazna* ali i *darovna* pjesma
- 4) 493 — prve dvije strofe mogu biti *ulazna* ili *darovna* pjesma
- 5) 494 — može biti *darovna* pjesma
- 6) 495 — može biti eventualano *završna* pjesma
- 7) 496 — može biti eventualano *završna* pjesma

Pripomena: I za korizmeno vrijeme i za vrijeme Muke Gospodnje s obzirom na pomanjkanje pričesnih pa i darovnih pjesama vrijedi ista sugestija prije izrečena u svezi s vremenom Došašća.

J) VAZMENO TRODNEVLJE
(Pjesmarica, br. 503-524)

Budući da je svako euharistijsko slavlje spomenčin Isusove smrti i uskrsnuća i otajstvena gozba naroda Božjega, neke pjesme u *Pjesmarici* predviđene za Vazmeno trodnevlje mogu se pjevati i u drugim liturgijskim vremenima; to osobito vrijedi za darovne i pričesne pjesme jer su one, kako je već rečeno, nužno povezane uz euharistijsko otajstvo i to dotični liturgijski čin pripreve darova i pričesti a manje ili čak nikako uz liturgijsko vrijeme. U tom smislu evo nekoliko sugestija u svezi pjesama predviđenih za sveto Trodnevlje.

- 1) 503 — ovaj psalam može biti *ulazna pjesma i u nedjeljama kroz godinu, u korizmenim nedjeljama pa i u vazmenim nedjeljama*.
- 2) 504, 505 i 506 — ovi pripjevni poklici mogu biti upotrebljeni *u svim liturgijskim vremenima* ako su u skladu s predviđenim psalmima. No, oni se mogu upotrijebiti i kao *pričesni poklici (antifone) u svim liturgijskim vremenima* ako se po odsjecima recitira ili pjeva prikladan psalam ili se pak čita koji biblijski odlomak (npr. himan ljubavi iz 1. Kor 13 ili pak neki reci iz 1. Ivanove poslanice...).
- 3) 508 — ova je pjesma predviđena kao darovna na Vel. četvrtak ali ona to može biti *u svim liturgijskim vremenima*; ona također *u svim liturgijskim vremenima* može biti i *pričesna pjesma*.
- 4) 509 — isto vrijedi što i za br. 508.
- 5) 519 — isto vrijedi što i za br. 504.
- 6) 520 — vrijedi isto što i za br. 504.
- 7) 524 — ovo može biti *pričesna pjesma u svim liturgijskim vremenima*.

K) PRIPJEVNI PSALMI U VAZMENE NEDJELJE
(Pjesmarica, br. 527-532)

Za poklike u ovim brojevima *Pjesmarice* vrijedi ono što je bilo rečeno u svezi br. 504, tj. mogu biti pripjevni ali i pričesni poklici uz odgovarajući psalam ili koji drugi biblijski odlomak i to u svim liturgijskim vremenima; pri tom će, jasno, trebati paziti da li poklik uključuje i "aleluja" pa da se ti poklici neće pjevati u ona liturgijska vremena u kojima se inače izostavlja "aleluja".

L) VAZMENI HIMNI
(Pjesmarica, br. 544-552)

- 1) 544 i 545 — *pričesna pjesma u vazmeno vrijeme ali i u nedjeljama kroz godinu*.
- 2) 546 — može biti *ulazna pjesma u vazmeno vrijeme*, ali to može biti i *u nedjeljama kroz godinu* da bismo se sve više priučavali da je svaka nedjelja "dan uskrsnuća"!
- 3) 547, 548, 549, 550 i 551 — za ove himne vrijedi isto što je rečeno za br. 546!
- 4) 552 — i ovaj himan mogao bi tu i tamo biti *ulazna pjesma u vazmenim nedjeljama i u nedjeljama kroz godinu*, osobito ako se uključi i 6. strofa.

M) VAZMENE POPIJEVKE
(Pjesmarica, br. 553-562)

- 1) 553 — može biti *ulazna i završna pjesma*
- 2) 554 — može biti *ulazna i završna pjesma*
- 3) 555 — može biti *ulazna, završna* ali i *darovna pjesma*
- 4) 556 — može biti *ulazna, darovna i završna pjesma*
- 5) 557 — može biti *ulazna, darovna i završna pjesma*
- 6) 558 — može biti *ulazna, darovna i završna pjesma* i to *u vazmenim nedjeljama* ali i *u nedjeljama kroz godinu*
- 7) 559 — može biti *završna* pa i *ulazna pjesma*
- 8) 560 — može biti *ulazna i završna pjesma* i to i *u nedjeljama kroz godinu*
- 9) 561 i 562 — *završna pjesma*

Još jedamput ističem: ovaj napis pruža samo neke sugestije koje mogu biti usavršene pa, jasno, i osporavane.